

Гуцалюк Тетяна Валентинівна

Вчитель початкових класів НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів, гімназія» № 5, керівник методичного об'єднання.

Педагогічний стаж – 27 р.

Кваліфікаційна категорія – Вища, старший вчитель

Науково-методична проблема : «Розвиток мовленнєвої діяльності як комунікативний компонент нового змісту навчання».

У міжкласній період учні Гуцалюк Т. В. неодноразово ставали призерами міських учнівських олімпіад. Зокрема, у 2012 році учні НВК Сіроткін М., Шкляр В., Нечипорук І. зайняли 1 та 2 місця на міській олімпіаді з математики та природознавства. У 2014 році Басистий О., Смолій Д. зайняли відповідно друге та третє місце у Міжнародному конкурсі з української мови ім. П. Яцика, у міських змаганнях по технічному моделюванню Карнаевич М. посів 2 місце. 2015 рік – Смолій Дарина - переможець II етапу Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика.

Учитель активно займається науково-методичною роботою. Підготувала відеоролик «Фізкультурні хвилинки в 1-4 класах», розробила комплексні завдання з української мови для 2 класу. У 2014 році була учасником III Всеукраїнського конкурсу «Творчий вчитель-обдарований учень». Здійснює видавничу діяльність, публікується в науково-методичному журналі «Початкова школа»: (2012 рік № 6), (2014 рік № 7, 11) , у Всеукраїнській газеті «Шкільний бібліотекар» (травень 2015 р.), Учительський журнал онлайн.

Творча майстерня вчителя

Буду я вивчати мову калинову

Комплексні завдання з української мови для 2 класу

У статті «Методичні орієнтири щодо роботи за підручником «Українська мова», 2 клас» М. Ващуленко та С. Дубовик підкреслили, що основна мета початкового курсу української мови полягає у формуванні комунікативної компетентності молодшого школяра. Тож, відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти, нової програми для 2 класу 2012-2013 н. р., рекомендацій провідних педагогів, я підбрала комплекс завдань, які можна додатково використовувати на уроках української мови в 2 класі, індивідуальних заняттях з метою комунікації та формування мовних знань, умінь і навичок учнів під час роботи над розділом «Звуки і букви. Склад. Наголос».

За прикладом вправ нового підручника для завдань обрано цікаві дитячі вірші відомих українських поетів, загадки, прислів'я, що відповідають віковим особливостям другокласників.

Звуки і букви. Склад. Наголос

1. Прочитати. Визначити головних героїв вірша? У словах перших двох рядків назвати букви, вимовити звуки.

Уставати рано треба

Рано-вранці крізь віконце

Зазирнуло в хату сонце.

Я збудив Марійку знову

На зарядку на ранкову.

Вже Марійка учениця-

Довго спати не годиться.

Усміхнулось сонце з неба:

Уставати рано треба!

В. Лучук

Розказати якого режиму потрібно дотримуватись школярам, щоб бути здоровим.

2. Прочитати. У словах матусі визначити голосні і приголосні звуки.

Матусин заповіт

Раз казала мені мати:

«Можеш мов багато знати.

Кожну мову шанувати,

Та одну із мов усі

Щоб у серці ти зберіг»

В серці ніжну і погідну

Збережу я мову рідну!

М. Хоросницька

Дібрати близькі за значенням слова до слова *шанувати*.

3. Прочитати і відгадати загадки. У відгадках вимовити приголосні звуки.

1. В нас зимою білим цвітом сад зацвів, неначе літом. 2. Ні в огні не горить, ні в воді не тоне. 3. Скатертина біла увесь світ накрила.

Загадати свої загадки про зиму.

4. Прочитати, загадки відгадати. Відгадки виписати, підкресливши букви, якими позначаються ненаголошені голосні звуки.

1. Не сіють, не саджають - самі виростають. 2. На ніч два віконця самі закриваються, а зі сходом сонця самі відкриваються. 3. У двох матерів по п'ятеро синів. 4. Завжди в роті, а не проковтнеш.

Розказати яких правил потрібно дотримуватися, щоб мати здорові зуби та гарний зір.

5. Прочитати і відгадати загадки. Відгадки записати, порівнявши в них кількість звуків і букв.

1. Привітала нас піснями із весною і живе з нами під стріхою одною. 2. В чуже гніздечко кладе яєчка, в лісі лічить літа. 3. Не мотор, а шумить, не пілот, а летить, не гадюка, а жалить.

Яке з слів-відгадок зайве? Довести свою думку.

6. Прочитати. Виписати 2 слова з буквою я, побудувати їх звукову модель.

Пахне смолою ялинка зелена,

Каже бабусі маленька Олена:

"Насіння з ялинки нам стане в нагоді,

Посадимо саме таку на городі,

Бо ця деревина потрібна мені -

Цукерки на ній виростають смачні!"

Юлія Турчина

Висловити своє міркування «Як зберегти лісову красуню перед новорічними святами».

7. Прочитати. Назвати слова з буквою ю. Записати слова, в яких ю позначає два звуки.

Юнга — юний мариніст,

До малюнків має хист.

Юний юнга змалював

Сонце, море й пароплав.

Пригадайте уроки образотворчого мистецтва. Кого називають *мариністами*? Назвіть відомих вам художників-мариністів.

8. Прочитати. Виписати слова з буквою *ї*. Скільки звуків позначає буква *ї*

Їжачок

Їжачок сердито тупа,

Поспіша додому,

На спині несе він їжу,

Листя і соломку.

Поспішає він маляток

Яблучком вгостити

І на зиму тепле ліжко

Для сім'ї вмотити.

А весною прокинеться

Вся їхня рідня,

Поспішає добро людям

Робити щодня.

З. Винничук

Пригадайте уроки

природознавства. Чи насправді їжачок носить на спині їжу, годує своїх малят яблучками?

9. Прочитати вірш, списати. Порівняти кількість букв і звуків у слові **дощик**.

Ходить дощик у таночку,

По травичці стриб та стриб.

Там, де тупне, —

З-під листочка

Визирає мокрий гриб.

Г. Усач

Як називають дощик, після якого з'являється багато грибів?

10. Прочитати. Кого і чому називають *плаксунцем*? Виписати слово з буквою *ґ*. Пояснити його значення.

Плаксунець

В шибку блиснув промінець—

з хати вийшов плаксунець.

Потягнувся, сів на ганок

і проплакав цілий ранок.

Потім вклався на траві

і ревів години дві.

А прогнали — за кущами

поливав спориш сльозами.

Плакав-плакав, не замовк,

весь до ниточки промок.

Доведеться до зорі плаксунця

сушить в дворі.

Т. Коломієць

Виписати із вірша слова, словосполучення, близькі за значенням до слова *плакав*.

11. Прочитати. Про який ранок йдеться у вірші? Слова з [дз], [дж] вимовити, визначивши в них кількість голосних і приголосних звуків.

Літній ранок

Джмелі спросоння — буц лобами,

Попадали, ревуть в траві.

І задзвонили над джмелями

Дзвінки-дзвіночки лісові.

М. Вінграновський

Поміркувати чому саме *дзвіночки* отримали таку назву.

12. Прочитати. Вимовити слова із звуками [ґ], [дз], визначити в них кількість звуків і букв.

ґава

Кіт облизується ласо:

ґава в дзьобі держить м'ясо.

Ось поклала біля себе,

а коту того і треба.

кіт за м'ясо та й утік.

А малятам смішно стало:

ґава гаву упіймала!

Грицько Бойко

Пояснити вислів «упіймати ґаву».

13. Прочитати. Яким можна назвати джмеля? Виписати слова з [дж], [дз], полічивши в них кількість звуків і букв.

Польові дзвіночки

Піднімає джміль фіранку,

Каже: — Доброго вам ранку!

Як вам, бджілко, ночувалось

Чи дощу не почувалось?

Виглядає бджілка з хатки: —

У дзвіночку добре спатки.

Цей дзвіночок — як намет.

Тільки дощ — як кулемет.

Л. Костенко

Відшукати у вірші слова ввічливості. Доповнити своїми.

14. Прочитати. Виписати слова з м'якими приголосними, назвати букви, що їх позначають.

Виряджа до школи Осінь

Вересня-синочка:

В сорочині із колосся,

У штанцях з листочків.

А. Музичук

Розказати, які ознаки вказують на прихід осені.

15. Прочитати. Виписати слова з щ, вимовити їх і вказати кількість звуків і кількість букв.

Дощик в небі так танцює,

Так радіє, аж гуде.

Плаче кошеня руде —

Змокло, бідне, наче хлющ.

Ще й сміється з нього хрущ.

Миколка Микиташ

Пояснити вислів *неначе хлющ*. Дібрати слова близькі за значенням до слова *дощ*.

16. Прочитати вірш. Слова з *йо* виписати, поділивши їх для переносу.

Йоржа впіймав на вудку Йосип,

схопив і зойкнув: ой-ой-ой!

Не знав, напевне, Йосип досі,
який колючий йоржик той.

Н. Забіла

Назвати риб, які водяться в місцевих водоймах.

17. Прочитати вірш. Який місяць названо на честь цього квітучого дерева? Виписати слова з *й, йо*, поділивши їх на частини для переносу.

Літо

— Липа, липа зацвіла! —

Засурмила всім бджола.—

Гей, злітайтеся, подруги,

У гайок на край села.

Т. Коломієць

18. Прочитати вірш вголос, визначивши настрій твору та темп читання. Пояснити, в чому полягає гарна звичка. Виписати слова з апострофом, пояснивши правопис.

Гарна звичка

Хомка, Хомка, хом'ячок,

посмугований бочок.

В Хомки гарна звичка є —

Хомка рано устає.
Прибирає двір і хатку
й почина робить зарядку.
Раз, два, три, чотири, п'ять.
Хоче Хомка дужим стать,

А. Камінчук

19. Прочитати. З яких слів вірша видно, що йдеться про ранню осінь? Виписати ці слова, підкресливши букви, що передають ненаголошені [e], [и].

В сизому тумані,
в сині димовій —
яблука рум'яні,
груші медові.
Линуть птичі зграї,
шелестять гаї...
Школа відчиняє

двері нам свої.

Прийдуть нас зустріти

друзі-вчителі...

принесім їм квіти

з рідної землі.

М. Рильський

20. Прочитати. Виписати з вірша слова з ненаголошеними [е], [и], підкреслити наголошені склади . Дібрати до цих слів перевірні слова.

Рукавички

Йшла лисичка до сестрички

І згубила рукавички.

Мишенятко їх знайшло

Та й додому принесло.

Вдома мама дуже вміло

Теплу шубку з них пошила.

У якій казці сталася подібна історія? Вона відноситься до літературних чи народних казок? Обґрунтувати свою відповідь.

21. Прочитати прислів'я. Пояснити їх. Виписати назви птахів, поділяючи для переносу.

1. Ліпше горобець у жмені, як журавель в небі. 2. Ластівка день починає, а соловей його кінчає. 3. Де лелека водиться, там щастя водиться. 4. Дружні сороки і орла заклюють.

Які з даних птахів зимуючі, а які перелітні? Висловити своє міркування: Що птахам страшніше - голод чи холод?

Список використаних джерел

1. *Бойко Г.* Веселинки, вірші, скоромовки - К.: Веселка, 2005. - 240с.
2. *Вашуленко М. С., Дубовик С. Г.* Методичні орієнтири щодо роботи за підручником «Українська мова», 2 клас/ М. С.Вашуленко, С. Г. Дубовик. - К.: Початкова школа, 201 - № 6.- с. 1-2.
3. *Вашуленко М. С., Дубовик С. Г.*- Українська мова 2 клас: (підручн.)/ М. С. Вашуленко, С. Г. Дубовик . К.: Видавничий дім «Освіта», 2012.-160с.
4. Дивосвіт «Веселки». Антол. л-ри для дітей та юнацтва: В 3т.- К.: Веселка, 1998.- 265 с.
5. *Забіла Н.* Веселий корабель- К.: Веселка, 2004. - 119 с.
6. *Забіла Н.* Весела абетка - Школа, 2012. – 16 с.
7. Закувала зозуленька. Антологія української народної творчості –К.: Веселка, 2007.- 532с.
8. *Камінчук А.* Зелені їжачки - Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2007. - 16 с.28
9. *Коломієць Т.* Найперша стежечка - К.: Веселка, 2013.- 88 с.

10. *Костенко Л.* Бузиновий цар - К.: Веселка, 1987.- 24 с.
11. *Лучук В.* Уставати рано треба - К.: Веселка, 1998.- 22с.
12. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою. 1-4 класи.- К.: Видавничий дім «Освіта», 2012. – 392с.
13. *Смовська О. І.* Комплексні завдання для розвитку мовлення учнів 1-3 класів/ О. І. Смовська - К.: Рад. шк., 1984. – 118с.

Національно-патріотичне виховання

Ми всі пагінчики твої, славетна Україно!

Мета. Розширити знання учнів про Батьківщину; формувати громадянські якості, соціальну та загальнокультурну компетентність, національну свідомість школярів; розвивати бажання брати посильну участь у розбудові держави, формувати активну громадянську позицію, почуття любові до рідного краю, гордості за його людей, заохочувати творити добро, вирости гідними громадянами своєї держави; виховувати повагу до державних та народних символів, пізнавальні інтереси школярів.

Обладнання. Карта України, мультимедійні засоби, таблиці із завданнями, кольорові наліпки, вислови про рідний край, квіти для віночка.

Структура уроку

I. Організація класу

II. Повідомлення теми уроку

Красивий, щедрий, рідний край!

І мова наша – солов'їна.

Люби, шануй, оберігай

Усе, що зветься...(Україна!)

Наш перший урок в цьому навчальному році присвячений землі, на якій ми народилися і живемо – Україні.

III. Актуалізація опорних знань

1. Гра «Кола по воді»

- Пропоную пограти у гру «Кола по воді».

Підберіть ознаки (прикметники) до слова Україна, які б починалися буквами У, К, Р, А, Ї, Н, А.

- Ось якою є наша Батьківщина – квітучою, аграрною та індустріальною, надійною та аристократичною.

2. Бліц- турнір «Моя Батьківщина»

- Впродовж трьох років навчання в школі ми з вами неодноразово говорили про рідну землю, дізнавалися багато нової та цікавої інформації. Тож проведемо змагання між рядами: Бліц - турнір «Моя Батьківщина».

1. Скільки кольорів має прапор України?
2. Як співають і слухають Гімн?
3. Синонім до слова «держава»?
4. Що зображено на державному Гербі?
5. Яка головна річка України?
6. Які моря є в Україні?
7. Коли святкується День Незалежності України?
8. Хто є Президентом нашої держави?
9. Які гори є в Україні?
10. Як називають людину, що любить свою Батьківщину?
11. Закінчить прислів'я: «Нема без кореня рослини, а нас людей без ...»
12. Хто був, є і залишається в серцях українців Кобзарем?

Підводиться підсумок змагання

IV. Робота над темою уроку

- У бліц- турнірі правильно вказали, що День Незалежності України святкуємо 24 серпня. Так ,саме 24 серпня 1991 року Верховна Рада України прийняла акт яким проголошено незалежність України та створення самостійної української держави — України.
- Як ви думаєте, 24 роки для держави-це великий чи малий строк?
- Як річка починається з маленького джерельця, так і наша країна має свої витoki- час, коли на цій території проживали наші пращури, час утворення могутньої Київської Русі, часи, коли ми входили до складу іншої держави. Це історія українського народу, його поразки і його перемоги.

1. Чим може пишатися українець

- Український народ має чим і ким пишатися. Пропоную пройтися стежинкою «Це наше і це – твоє».

(Виходять підготовлені учні, на екран проєктуються малюнки)

Трембіта

Найдовший музичний інструмент у світі – трембіта. Довжина її 8м, маса-1 кг 500г. Зроблена із смереки, у яку влучив грім. Коли ще не було мобільних телефонів різними мелодіями повідомляли про небезпеку або запрошували у гості. Це наше і це – твоє!

Сіль

Наші запаси солі найбільші у світі. Якщо посипати сіллю всю планету, то вона покриється нею, як ковдрою. Це наше і це – твоє!

Мапа

Одна з найдавніших мап знайдена у поселеннях давніх мисливців на території Рівненській області. Їй біля 15 тисяч років. На кістці мамонта зображено річку, дерево та дім. Це наше і це – твоє!

Рамкові вулики

Україна займає перше місце у Європі з виробництва меду. Колись бджоли жили у дуплах дерев. Щоб поласувати медом інколи приходилось руйнувати їхню сім'ю.

Перший рамковий вулик зроблено в Україні. Це наше і це – твоє!

Мрія

Наш літак «Мрія» - найбільший у світі. Завдовжки, як потяг метрополітену. Завширшки – як олімпійський стадіон. Ним можна перевезти 50 слонів. Це наше і це – твоє!

Різдвяні традиції*(звучить мелодія «Щедрик»)*

Різдвяний настрій усьому світу дарує українська мелодія «Щедрик», яка звучить більше 100 років і переведена на багато мов. Це наше і це – твоє!

- Ми дізналися чим може пишатися українець. **Ким** можемо пишатися? Пригадайте, кого з видатних українців ви знаєте і чим вони прославились?

Наше серце переповнюється гордістю за те, що живемо на такій щедрій, багатій, талановитій землі. Але на-превеликий жаль, сьогодні Україна переживає складні часи. Коли із зброєю в руках українці захищають незалежність та єдність своєї держави.

3. Робота з картою України

- У кожного з нас є рідні та друзі у різних куточках України. Пропоную підійти до карти та наліпками позначити міста, де вони проживають. Я розпочну перша – мій брат живе в Донецьку.

(Діти продовжують)

- Погляньте на карту нашої Батьківщини. У різних регіонах є наші рідні та знайомі. Але всі ми – українці. Єдина держава, єдиний народ ! Мрія якого – жити в мирній, вільній, незалежній, квітучій державі!

V. Підсумок уроку

-З давніх-давен українців охороняють обереги. Один з них – віночок. У кожного на парті є квіти. Давайте вплетемо їх у віночок з побажанням, якою ми мріємо бачити Україну.

(Діти підходять до віночка і озвучуючи побажання, прикріплюють квітку(маки, волошки, ромашки))

Учень декламує вірш

Ми всі пагінчики твої

Прийшли у світ, щоб в ній добро творити.

Хоч, може й кращі є на цій землі краї,

та нам судилось в Україні жити.

Ми – патріоти дочки і сини

Для твого блага все в житті здолаєм.

Бо ти найкращий краю, мій ясний,

Вітчизну й матір ми не вибираєм!

Література

1. Україна : повна енциклопедія / авт.-упоряд. В.М. Скляренко, Т.В. Іовлева, В.В.Мирошнікова, М.О. Панкова; худож.-оформл. Л.Д. Киркач-Осипова. – Харків : Фоліо, 2006. – 463 с.
2. Ібрагімова В.І. Ми – діти свого народу : з Україною в серці : (виховний захід) / В.І. Ібрагімова // Позакласний час. – 2011. - № 6. – С.15-18.

3. Калісніченко В.М. Всім серцем свою Україну любіть! : літературно-музичне свято / В.М. Калісніченко // Позакласний час. – 2011.- № 4.- С.19-26. 4. [Електронний ресурс]: Режим доступу - <http://plus-plus.tv/dyvys/programy/programs/ce-nashe-i-ce-tvoje-356861.html>

Урок мужності

Тема: Пам'ять у наших серцях

Мета: Ознайомити дітей з подіями Другої Світової війни та подіями в зоні АТО, визволенням України від нацистських окупантів. Формувати в учнів найбільш значущі цінності: патріотизм і розуміння значення життя як найвищої цінності. Сприяти усвідомленню і засвоєнню історичних та національно-культурних традицій українського народу. Вчити робити самостійні висновки, спираючись на власні знання. Розвивати вміння давати розгорнуті відповіді на запитання, будувати власну зв'язну розповідь. Виховувати почуття пошани до учасників війни.

Обладнання: малюнки, які відображають щасливе життя в мирний час та зображують страхіття війни, виставка книг, презентація, букети живих квітів.

Структура уроку

I. Організація класу

Учитель. Шановні гості, дорогі діти, у нас сьогодні незвичайний урок-урок мужності. Що ж ми розуміємо під словом "мужність"? (відповіді дітей)

У тлумачному словнику записано: “Мужність – це риса характеру людини, у якій поєднуються хоробрість, рішучість, витримка, відвага, сміливість”.

II. Актуалізація опорних знань

«Мозковий штурм» (презентація)

- Розглянемо і проаналізуємо малюнки. Спробуємо замінити кожен малюнок одним словом. Що ми можемо сказати про малюнки першої групи?

(На малюнках зображена війна, зруйновані будинки, стрілянина, налякані і голодні діти...)

- Що ми можемо сказати про малюнки другої групи?

(А на цих малюнках зображений мир і спокій, чудова природа, усміхнені діти)

- Дай Бог, щоб ви були свідками тільки тих подій, які відображені у другій групі малюнків.

III. Оголошення теми і мети уроку

- Сьогодні на уроці ми поговоримо про ...

1. Розгадування ребуса

ПАМ '5 У ШИХ

(Пам'ять у наших серцях)

Приурочений урок визволенню України від нацистських окупантів. Але і сьогодні Україна переживає складні часи.

Гостями уроку є

Олена Костянтинівна Паламарчук - свідок тих далеких страшних подій, хоча була ще дитиною.

Олег Вікторович Конончук – учасник війни, яка триває на Сході України вже в наш час.

Вадим Валерійович Василенков, який також побував в зоні АТО з волонтерами.

IV. Основна частина уроку

Учень

Священна пам'ять в спадок нам дана,
Вона вогонь незгасний запалила,
Там, де солдатська вирита могила,
Де громом прокотилася війна.
Не владний час війни зітерти слід,
І вдячна пам'ять вічно буде жити,
Як кров бійця, живі палають квіти
На тлі печальних мармурових плит.

1 учень

1 вересня 1939 почалася Друга світова війна. А 22 червня 1941 року на світанку без оголошення війни нацистські війська напали на нашу землю.

Не можна забути ті жахи, що творили нацистські окупанти. На території України було створено понад 230 концтаборів і гетто, в тому числі і Славутський grosлазарет. Сотні тисяч військовополонених жінок, дітей, літніх людей, інвалідів стали в'язнями.

2 учень

Найважчим для дітей того часу було те, що будучи маленькими, вони вже пізнали всі тяготи життя. Можна сказати, що у дітей цих не було дитинства. Стати дорослими їм довелось дуже рано. Ці діти пережили смерть близьких. Голод, холод, страх.

- **Олено Костянтинівно, поділіться спогадами, які залишились у Вашій пам'яті про ті часи.**

Вчитель. На ряду з діючою армією на боротьбу піднялося і населення, яке залишилося в тилу. Це партизанські загони та підпільні організації. Завдяки їхнім злагодженим діям, почалося визволення України.

З учень

1944р. став роком визволення українських земель від окупантів. На початку січня 1944 року війська 1-го Українського фронту під командуванням М. Ф. Ватутіна вступили на територію нашої області. Першим населеним пунктом, визволеним від НАЦИСЬКОГО ярма було село Ганнопіль Славутського району. Це сталося 1 січня 1944 року. Разом з партизанами краю звільнили також Славуту, Плужне, Ізяслав. 11 лютого 1944 року штурмом було взято Шепетівку. Запеклі бої розгорнулися за місто Шепетівку, що тривали більше 10 діб.

З учень

8 жовтня 1944 р. від ворога було звільнено останній населений пункт України у її довоєнних межах — село Лавочне Дрогобицької області. А Закарпатську область війська очистили від ворога силами 4-го Українського фронту 28 жовтня 1944 р. Тому саме цей день вважається днем визволення України від ворога.

Робота за таблицею «Джерела пам'яті» (слайд).

-Тільки вивчаючи та пам'ятаючи історію своєї країни, ми зможемо будувати її майбутнє.

Вчитель

Болить душа від того, що незважаючи на пережите нашими пращурами, у нашій країні сьогодні йде війна. Але ми знаємо, що ми – єдині, що перемога буде за нами. Єдина Україна – іншого шляху у нас немає

Саме за це зараз в АТО воюють сини-герої. На полі битви – захисники, воїни. Вони мужні, сміливі, хоробрі. Не шкодуючи власного життя, захищають неньку Україну. Серед них багато наших випускників нашого навчального закладу, а також батьки наших учнів. Це тато Ергубайкіної Насті та Конончук Маші.

Виступи гостей

-Олеже Вікторовичу, розкажіть, будь ласка, дітям яке головне завдання стояло перед вами там-на Сході. Що було для Вас найважче і найважливіше.

Учень

О, Україно! Ніжно пригорни

Усіх синів своїх, як мати,

Щоб ми уже не бачили війни,

Не чули вже ніколи звук гармати!

Вчитель

Прошу встати і вшанувати пам'ять загиблих Другої світової війни та в зоні АТО хвилиною мовчання.

А для наших гостей звучить пісня «Україні служити солдатом» у виконанні Василенкової Варвари.

Вчитель

Хочеться вірити, що здоровий глузд переможе, що настане мир. Про це мріють усі. Ми пишаємося своєю країною, молимося за щасливе майбутнє

1. О Боже єдиний, здійсни мою мрію,
Не діли нашу землю на Захід і Схід,
Бо всі ми єдині, усі ми сім я,
В усіх нас одна Батьківщина, одна,

2. Одна і єдина, як вічна любов,
За неї ще пращури лили свою кров.
За волю, за єдність боролись вони,
Щоб в вольній країні ми з вами росли.

2

3. За неї Шевченко ще в Бога благав,
У віршах своїх він про неї писав,
Писав і благав у свого народу,
Щоб він не проспав України свободу

- Яка пташка є символом миру? (Голуб)
- А чому цю пташку називають «Голубом миру»?

Учень

З давніх-давен люди вважають голуба з гілочкою оливи втіленням миру та спокою, ознакою втихомирення розбурханих стихій. А в наш час цей образ став символом боротьби всіх людей світу за мир і дружбу між народами.

Відомий іспанський і французький художник Пабло Пікассо намалював у 1949 році «Голуба миру», і його малюнок облетів увесь світ.

(слайд голуб миру)

Вчитель

Ми впевнені, що у небі над Україною будуть літати голуби миру. А в наших серцях завжди буде жити пам'ять про тих, хто відстояв цей мир.

Урок-реквієм «Маки пам'яті»

Мета: вшанувати пам'ять тих, хто загинув у роки Другої світової війни та під час АТО на Сході України, виховувати в учнів повагу до героїчних подвигів співвітчизників, показати всю жорстокість війни; формувати патріотичні почуття гордості за наше покоління; сприяти пробудженню бажання вивчати історію своєї держави, берегти її традиції, уболівати за майбутнє країни.

Обладнання: книжкова виставка «Війна не має забуття», емблеми з маками, портрети прадідусів, прабабусь – ветеранів, учасників Другої світової війни, паперові журавлики.

Звучить пісня «Перемога» сл. Юрія Рибчинського муз. Ніколо.

Ведучий. Шановні гості, учні та вчителі! Сьогодні ми з Вами є учасниками уроку-реквієму «Маки пам'яті», приуроченого видатній даті -70 річчю Дня Перемоги. Дорогою ціною заплатив український народ за участь у найстрашнішій за всю світову історію війні 1939-1945 рр. Не щезне в пам'яті людській, не йде в забуття великий подвиг і велика трагедія нашого народу - його битва, його перемога. Не можна забути тих, хто віддав своє життя для щастя інших.

Мільйони людей забрала війна. Це важко усвідомити. Смерть однієї людини - це трагедія. А коли мільйони... Загиблим не болить. У живих продовжують кровоточити рани: у ветеранів, які втратили своїх друзів-однополчан, рідних і близьких, душі, які простріляні похоронками, у рано посивілих дітей війни, які не побачили своїх батьків і пережили пекло окупації та концтаборів.

Учні:

1. Вдягнуло поле маки яскраві та червоні,

І впали вранці роси, прозорі і солоні.

Всі люди посміхались, забачивши те диво,

І лиш один заплакав так гірко, так журливо.

2. Згадав він битву давню, й тоді блищали роси,

І друзі в ній лежали, солдати, мов покоси...

Жадана перемога, та ти жорстока, доле,

Від крові переможців було червоне поле.

3. Із року в рік часопис віддаляє

Своїх нащадків далі від війни.

І травень знов і знову нагадає,

Як із життя ішли його сини.

Ведучий. Дійсно, час невпинний. З кожним днем все менше ветеранів, учасників Другої світової війни залишається в життєвому строю. Вони не можуть вже приходити на зустрічі з нами. Але сьогодні за них говорять їхні правнуки.

Виходять діти з портретами своїх прадідусів, прабабусь (ветеранів, учасників війни) і під мелодію пісні «Журавлі» розповідають про них.

Ведучий.

Перед трагічною хвилиною мовчання

словами говорити неможливо.

Оця хвилина більше нам розкаже,

Ніж тисячі, а чи мільйони слів.

Солдатів подвиг, про який сьогодні

Дізнались ми, не вимовить словами,

А тільки серцем можна це сказати,

Але воно, на жаль, не має мови,

Лиш має біль. І тому я прошу

Солдатів пам'ять вшанувати мовчанням.

Хвилина мовчання

Учні:

1. Вічна слава солдату-герою

І солдату без нагород-

Хто загинув хоробро в бою,

Захищаючи рідний народ.

2. Вічна слава бійцю рядовому,

Як і маршалу слава отця,

Хто поліг біля отчого дому

Смертю мужності, смертю бійця.

Ведучий. 70 років тому було покладено край нацизму. Думалося, що остання ця війна, що не допустить людство більше такого знуцання над собою. Але так сталося, що вже

онукам та правнукам прийшлося знову зі зброєю в руках стати на захист незалежності та суверенітету своєї країни. Війна вірвалася в наш дім. Приносить нові розрухи, смерті, сльози. Здіймаються нові обеліски...Ці всі люди – справжні герої ! Герої не вмирають! Вони завжди будуть в наших серцях.

Ведучий.Давайте будемо завжди пам'ятати ветеранів, виявлятимемо повагу до тих, хто пройшов через війну, і для кого вона триває й досі: у спогадах, у снах , в реальності.

Пісня Василенкова В.

Учні:

1.Ми хочемо без воєн жити,

Хай буде мир на всій землі.

За мир, щоб сміятись!

За мир, щоб трудитись!

За мир, щоб троянди цвіли

2.Хай живуть спокійно люди,

Сонце лагідно сія,

Хай лунає всюди-всюди

Пісня радісна моя.

Пісня Медзунівська Тетяна

Дівчинка: (із запаленою у руках свічкою)

Боже наш, спаси і сохрани,

Державу нашу, наш народ, Україну,

Від усіх напастей відверни

Не доведи нас до загину.

Прости провини наші,

Господи, прости,

Прости батьків, дідів і прадідів далеких,

Тих, що померли в тюрмах, таборах

І всіх убитих у боях запеклих.

Дай працю чесну для життя земного,

Пошли нам дощ у спеку, в холод дай тепла,
Щоб все цвіло у кожному дворі,
Щоб на столі був хліб, було й до хліба,
Дай миру нам, дай злагоди й добра.
З'єднай нас всіх в єдиную сім'ю,
Щоб ми жили в любові як брати,
І славили ім'я Твоє величне
На віки вічні!

Учень:

Хай літають завжди журавлі,
Колоски видзвонюють наліті.
Ми за те, щоб мир був на землі
Для усіх малят на цілім світі!

Ведучий. В кожного з вас є паперовий журавлик, виготовлений своїми руками. Давайте прикрасимо ними калиновий кущ, який зустрічає нас біля школи, як символ пам'яті, віри, миру.

Україна - єдина країна

Мета: Сприяти формуванню патріотизму, національної свідомості, толерантності, розуміння того, що Україна єдина країна; розширити уявлення учнів про культуру, традиції українського народу; виховувати патріотизм, повагу до державних та народних символів.

Обладнання: державна символіка України, карта України, виставка книжок українською мовою, рушники.

Хід уроку

1. Організація класу.

Добрий день, мої любі діти!
Я щаслива зустріти вас.
Хай вам радісно сонечко світить
Й будемо вчитися...
В добрий і мирний час!

2. Вступне слово вчителя.

Під музичний супровід пісні «Моя Україна» вчитель читає вірш «Ти єдина, Україно!»

Нехай ніхто не половинить,
Твоїх земель не розтина,
Бо ти єдина, Україно,
Бо ти на всіх у нас одна.
Одна від Заходу й до Сходу
Володарка земель і вод -
Ніхто не ділить хай народу,
Бо не поділиться народ.
І козаки, й стрільці січові
За тебе гинули в полях.
У небесах сузір'я Лева
Нам світить на Чумацький Шлях.
Стражденна чаєчко-небого,
Єдині два твої крила.
Виходим, нене, у дорогу,
Аби ти вільною була.
Нехай ніхто не половинить
Твоїх земель, не розтина,
Бо ти єдина, Україно,

Бо ти на світі в нас одна.

3. Повідомлення теми уроку.

У кожної людини є велика Батьківщина—країна, де вона народилася. Наша держава називається Україною. Вона має славу і давню історію, прекрасну мову і високу культуру. Святою для кожної людини є земля, де вона зробила свій перший крок, вимовила перше слово, почула мамину пісню колисанку, а потім народну пісню, вперше пішла стежкою до школи.

— Тема нашого уроку: «Україна єдина країна».

(Тема написана на дошці)

4. Актуалізація знань учнів.

- Поясніть як ви розумієте цей вислів «Україна - єдина країна».
- Чому хтось хоче розділити наші землі, роз'єднати народ?
- Назвіть обласні центри України.
- Скільки їх є разом?

І ще у складі нашої держави є Автономна Республіка Крим.

- Що для вас означає слово «Україна»? Які асоціації і уявлення викликають у вас із цим словом? (Домівка, родина, вулиця, бабуся, стежка, дідусь, поле, тато, річка, мама, синій гай, ліси, небо, сонце, дощик, сніг)

Батьківщина - це ліс і поле,

Це домівка наша і школа,

Це гаряче сонячне коло.

Батьківщина - це праця і свято,

Батьківщина - це мама і тато,

Батьківщина - це рідна мова,

Як веселка вона кольорова.

Сад зелений і небо синє,

Все це у моїй Батьківщині.

А. Костецький

Що ж таке Батьківщина?

Під віконцем калина,

тиха казка бабусі,

ніжна пісня матусі,

дужі руки у тата,

під тополями хата,

під вербою криниця,
в чистім полі пшениця.
Серед луку лелека,
І діброва далека,
І веселка де ліс
І стрімкий обеліск...

П. Бондарчук

Кожен пишається своєю рідною землею. Завжди хоче сказати про неї найкраще. Що ви знаєте про Україну?

(Діти отримують картки із інформацією, читають у парі та готуються представити її для всіх.

На дошці вивішений малюнок сонечка, картки вчитель вивішує навколо нього.

Промінчики.

- Простір землі, яку заселяють українці, є таким великим, що аби перетнути його пішки із заходу на схід, треба йти 90 днів, долаючи щодня 30 км.
- Територія України простягається із заходу на схід на 1316 км, а з півночі на південь — на 893 км.
- За площею території (603,7 тис. кв. км) серед європейських держав вона поступається лише Росії.
- Протяжність державного кордону України становить 7 590 км
- Із них на морські кордони припадає 1 959 км.
- Нашими найближчими сусідами є росіяни, білоруси, поляки, чехи, словаки, угорці, румуни, молдавани, болгары.
- Україна — це держава. Вона має свою Конституцію — Основний Закон, тобто правила, за якими живуть українці.
- Конституцію прийнято Верховною Радою України 28 червня 1991 року.
- 24 серпня 1991 року прийнято Акт проголошення незалежності України.
- Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою.

Перегляд презентації « Україна - єдина країна»

5. Практична частина. Карта України.

Подивіться уважно на карту України.

-А зараз ми з вами складемо карту України. У кожного з вас є на парті частиночка нашої України, пазл з малюнком карти кожного обласного центру.

Ваше завдання по черзі виходити, називати обласний центр і прикріпити на контурну карту. Вам можуть допомогти батьки.

— Ви склали всі пазли й отримали карту України.

— А тепер назвіть наших сусідів.

Росія, Білорусія, Польща, Румунія, Молдова, Угорщина, Словаччина.

(Діти називають сусідів, а вчитель на дошці прикріплює картки з назвами держав навколо складеної карти)

— Що вам нагадують обриси території нашої держави?

(Букет, крила птаха, серце тощо)

— Кожен із вас на парті має прапорець. Напишіть на ньому побажання для своєї країни і прикріпіть його на кордоні нашої країни.

6. «Державні символи України.

— Кожна країна світу обов'язково повинна мати свої три символи. Що ж означає слово символ? (Символ — це умовне позначення якогось предмета, поняття чи явища.)

— Україна також має свої символи.

—А зараз будемо давати відповіді на запитання, які прив'язані до надувних кульок. (Кульки синього і жовтого кольору до стрічок прикріплені картки із запитаннями. Діти за бажанням виходять, вибирають кульку і дають відповідь на питання.)

1. Хто автор слів Гімну України? (Чубинський.)
 2. Край, де ви народились, живете і зростаєте. (Батьківщина.)
 3. Знак, що символізуєміць держави. (Герб.)
 4. Людина, яка належить до певної держави, підпорядковується законам, перебуває під її захистом. (Громадянин.)
 5. Столиця України. (Київ.)
 6. Найголовніша пісня країни. (Гімн.)
 7. Один із державних символів. (Прапор.)
- Які гори є на території України? (Кримські, Карпати.)
8. Назвіть найвищу гору Карпат? (Говерла, 2 061 м.)
 9. Які моря є на території України? (Чорне, Азовське.)

10. Яка найбільша річка? (Дніпро.)
11. Основний закон України. (Конституція.)
12. Державна мова України. (Українська.)
13. Найголовніший майдан нашої країни. (Майдан Незалежності.)
14. Кого називають Кобзарем України? (Т.Г.Шевченка.)
15. Що святкують українці 28 червня? (день Конституції.)
(Вчитель вивішує на дошку герб і прапор України.)

6. Гра мікрофон «Хто знає найбільше назв міст».

Діти стають у коло. Учитель починає гру, називаючи місто (наприклад, Київ), один з учнів називає місто України, що починається на останню букву цього слова, і т. д. Говорить тільки той, у кого у руках прапорець. Перемагає той, хто останнім правильно назве місто. Батьки приймають участь, або допомагають дітям.

Довідник для вчителя

«К»: Київ, Канів, Кременчук, Кривий Ріг, Керч, Каховка.

«Х»: Херсон, Харків, Хмельницький.

«Л»: Львів, Луганськ, Луцьк.

«Д»: Донецьк, Дніпропетровськ, Дніпродзержинськ.

«П»: Полтава, Прилуки, Путивль.

«М»: Миколаїв, Миронівка, Мукачеве.

«В»: Вінниця, Володимир-Волинський.

«Ж»: Житомир, Жмеринка, Жовті Води.

«І»: Івано-Франківськ, Ірпінь, Ізмаїл.

«Я»: Ялта, Яготин, Яремча.

«А»: Алушта, Алчевськ, Антрацит.

«Т»: Тернопіль, Тростянець, Трускавець.

«У»: Ужгород, Умань.

«З»: Запоріжжя, Золотоноша, Знам'янка.

«О»: Одеса, Охтирка, Очаків.

«С»: Севастополь, Сімферополь, Скадовськ, Суми.

Підсумок уроку.

- Яким буде майбутнє країни залежить від кожного з нас. Батьківщина, як мати, одна. Ми повинні дбати про неї, щоб вона була багатою, квітучою, яскравою. А для цього нам треба любити її, плекати, захищати.

Ми сьогодні доклали свою часточку до збереження миру і єдності в нашій Батьківщині. Усі ми сподіваємося, що найзаповітніше бажання українців

сьогодні - жити під мирним небом України і не допустити війни здійсниться обов'язково.

Наша країна - наша єдина Україна

Учениця читає вірш

МАТИ-УКРАЇНО!

Україно моя незора,

Дуже хочу тобі побажати,

Аби сяяли радісно зорі,

Щоб хотілось схід сонця стрічати.

Щоб ліси скрізь шуміли веселі

Та щоб плівся гнучкий виноград,

Щоб сміялись у кожній оселі,

А країна цвіла, ніби сад.

- Ви почули побажання автора вірша невідомо-Україні. Подумайте і запишіть на сердечках, що ж кожен з вас бажає своїй Батьківщині, народу України.

(Учні записують побажання на сердечках, виходять до дошки прикріплюють.)

